

2020-05-09 Zapisnik 6. sjednice Savjeta Hrčka (2. e-sjednica Savjeta Hrčka)

Vrijeme raspoloživo za komentare

29 Apr 2020 - 09 May 2020

Mjesto

- Mrežno održavanje

Sudjelovali

- dr. sc. Tomislav Malvić, red. prof., predsjednik Savjeta
- dr. sc. Daria Pašalić, izv. prof., članica Savjeta.

Priredili materijale (pitanja i komentare Tima) za sjednicu i zapisnik:

- [Draženko Celjak](#), voditelj tima Hrčka,
- [Nino Katić](#), član tima Hrčka,
- [Palma Dizdarević](#), članica tima Hrčka.

Dnevni red

1. Dodjeljivanje DOI brojeva
 - Zahtjevi Ureda za DOI pri NSK (točke 1., 6. i 7. sa sastanka NSK – Srce održanog 18. listopada 2018. u NSK)

Zapisnik

1. Dodjeljivanje DOI brojeva

- **Zahtjevi Ureda za DOI pri NSK (točke 1., 6. i 7. sa sastanka NSK – Srce održanog 18. listopada 2018. u NSK)**

1.1. Točka 1. Jasno i odvojeno definirati naslov članka i usporedni naslov (naslov članka na drugom jeziku) po mogućnosti prema redoslijedu navođenja

Točka 1. dijeli se na tri zahtjeva.

1.1.1. Hrčak ne razlikuje glavni (stvarni) naslov članka od usporednih naslova (prijevoda naslova ili naslova na drugom jeziku). Zbog citiranja i dostave podataka Crossrefu nužno je znati koji naslov je glavni naslov. Problemi su uočeni kod časopisa Prostor ili Hrvatska komparativna i javna uprava.

Komentar Tima Hrčka:

„Ako časopis uz rad objavljuje više PDF datoteka trenutno se automatikom ne može zaključiti glavni naslov rada...”

Komentar T. Malvić:

„Nije moguće odrediti glavni naslov kod višejezičnih radova. Više ih je.”

1.1.2. Jedan članak bi trebao imati jednu numeraciju stranica, a ne više numeracija. Dakle, ako se objavljuje prijevod cijelog članka kao zasebni dokument/objekt onda je to odvojeni članak sa zasebnom numeracijom stranica. Ako se prijevod objavljuje u istom objektu (paralelno s izvornikom) usporedno u stupcima radi se o jednom članku (objektu).

Komentar T. Malvić:

„U Hrčku niz časopisa sažetke na hrvatskom, ako objavljuju na drugom jeziku, izdvaja pod ono što Hrčak pita kao „hrvatska inačica“. Ako Uredu za DOI to smeta kod preuzimanja metapodataka, vjerojatno se lako programira da se prepozna samo prvi objekt, a ostali zanemare. Postupanje po tom traženju je velika izmjena sučelja Hrčka.“

1.1.3. Stranice sažetka na drugom jeziku i usporedni naslov ne treba numerirati nit izdvajati kao zasebni objekt. Numerira se samo usporedni članak (objavljivanje cjelovitog testa na drugom jeziku u zasebnom dokumentu/objektu).

Zahtjev Ureda za DOI pri NSK:

„U Hrčku je potrebno implementirati mogućnost označavanja „glavnog (stvarnog) naslova“ i „usporednog naslova“ (prijevod naslova na drugi jezik), mogućnost unosa samo jedne numeracije i samo PDF-a cjelovitog rada. Polje „glavni stvarni naslov“ nije ponovljivo dok je polje „usporednog naslova“ ponovljivo.“

Komentar Tima Hrčka:

„Ako je potrebno časopisima bi se mogla napraviti uputa da rad s tekstom na različitim jezicima unose kao 2 odvojena rada što znači nešto dodatnog posla npr. više puta se unose autori. Uređivanje povijesti je jako teško.“

Komentar T. Malvić:

„Nipošto, to bi bilo bibliografski krivo. To je jedan, dvojezičan rad. Kada bi autori, recimo kod izbora, prijavili to kao dva rada i brojali ih za napredovanje u najmanju ruku sankcija bi bila križanje jednoga od njih, ako ne i teža.“

1.2. Točka 6. Omogućiti odvojen unos naslova i podnaslova članka i naslova i podnaslova na drugom jeziku

Zahtjev Ureda za DOI pri NSK:

Potrebno je u Hrčku razdvojiti unos naslova i podnaslova (i glavnog i usporednog).

Komentar Tima Hrčka:

„Molimo mišljenje Savjeta je li potrebno razdvajati unos naslova i podnaslova? Implementacija nije zahtjevnija, ali nije moguće automatski urediti povijest.“

Iz komentara članova Savjeta Hrčka (abecednim redom) ovdje su izdvojeni sljedeći:

T. Malvić:

„Nikada nisam čuo za podnaslove članaka. To nisu knjige. Članak ima samo jedan naslov i poglavlja.“

„Povijest, za svaku točku, naravno ako se automatizmom ne može promijeniti, uopće ne treba dirati.“

D. Pašalić:

„PODNASLOV- je valjda skraćeni naslov ili" short title"- to biomedicinski časopisi uglavnom traže, nisam sigurna je li tomu razlog što to traže neke međunarodno indeksirane baze. Mi npr. to imamo.“

1.3. Točka 7. Obrojčivanje volumena i godišta prilagoditi samoj publikaciji

Zahtjev Ureda za DOI pri NSK:

Potrebno je dodati dva polja „Tematski naslov“ u koje bi uredništvo časopisa moglo upisati tematski naslov sveščića kada postoji i polje „Posebna numeracija“ za obrojčivanje jednokratnih posebnih/specijalnih brojeva koji nisu zasebno identificirani (nemaju zasebni ISSN i naslovni zaslon), npr. supplement . U obrascu za unos metapodataka u Hrčku treba dodati opis navedenih polja.

Komentar Tima Hrčka:

„Molimo mišljenje Savjeta je li dodati nova polja? Implementacija nije zahtjevnija.“

Komentar T. Malvić:

„Ako ima tematski naslov to je poseban broj i takvo ime stavlja na naslovnicu i u impresumu. Posebni brojevi nikada nemaju svoj ISSN, oni su dio serije časopisa. Pojam „supplement“ se pokazao u raspravi za 1. e-sjednicu promašen i potpuno krivo korišten. Ne vidim smisao toga polja samo da bi se u njemu dodavali PDF-ovi (još k tomu kao jedan zapis) zbornika radova koji su poslužili za neki poseban broj.“

„Nadalje, volumen. U teoriji bi on predstavljao godište. Često se to vremenom kod časopisa poremetilo pa to više ne vrijedi, jer su nekada kod više brojeva u godini urednici upisivali svaki novi broj kao novi volumen, sv. 1 (ili slično). Zato su neki časopisi umjesto označavanja volumena i sveščića na svojim koricama prešli na označavanje jednostavno – brojevima. U Hrčku se to ne može unositi na taj način pa i dalje se unose volumeni i sveščići. Ne znam kako to promijeniti, a da bi radilo bolje negoli sada. Dosadašnji sustav mi je u redu.“

Zaključni komentari članova Savjeta Hrčka (abecednim redom) za Točke 1., 6. i 7. Dodjeljivanje DOI brojeva

T. Malvić:

„...ako se ne primijene traženja Ureda za DOI, nakladnici će morati samostalno unositi metapodatke na sučelju toga ureda, a da bi na taj način dobili DOI. Međutim, to nije veliki posao. Iz iskustva vlastitoga časopisa mogu procijeniti kako se radi o nekih sat vremena za broj od 8 članaka, što mi sami unosimo kao metapodatke izravno u Crossref. Na tako nešto bi bili upućeni i oni koji to rade kod ureda za DOI NSK. Znači, ništa teško i zahtjevno. Stoga smatram kako se ove primjedbe, ako ih nije moguće sve usvojiti bez prevelikoga zadiranja u sustav Hrčka, mogu odbaciti i uputiti ured da na taj način regulira unos metapodataka za časopise koji su isključivo na Hrčku (od agregatora koje ured priznaje za prijenos podataka). Tim više, jer parcijalno ispunjenje zahtjeva ne bi omogućili automatizirani unos (ponovno bi poslani metapodatci „zapinjali“ na strani DOI ureda, samo na manjem broju pogrešaka).“

D. Pašalić:

„Ured za DOI trebao bi se prilagoditi Crossrefu, a uredništva koja volonterski rade svoj posao ne bi trebalo dodatno opterećivati.“

Kako u raspravi nije sudjelovala većina članova Savjeta, nisu niti doneseni zajednički zaključci i preporuke Timu Hrčka. Stoga su ovdje pregledno dana razmišljanja dvaju članova koji u 2. e-sjednici jesu sudjelovali na znanje i raspolaganje Timu u obliku pojedinačnih mišljenja.